

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน
FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF MANAGEMENT ACCORDING
TO GOOD GOVERNANCE OF BANKLANG SUB-DISTRICT MUNICIPALITY,
MUEANG DISTRICT, LAMPHUN PROVINCE

ภูมิพัฒน์ อินต๊ะวงศ์^๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ๓) เพื่อเสนอกระบวนการในการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ ๑๕ รูป/คน จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) คือ กลุ่มที่ ๑ พระเถระผู้ปกครองสงฆ์ตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน กลุ่มที่ ๒ ผู้บริหารของเทศบาลตำบล บ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน กลุ่มที่ ๓ นักวิชาการในเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน กลุ่มที่ ๔ ประชาชนในเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

ผลการวิจัยพบว่า

๑.การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน พบว่าเทศบาลตำบลบ้านกลางมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลจนประสบผลสำเร็จได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ทั้งนี้ เทศบาลตำบลบ้านกลางมีการบริหารงานในด้านหลักนิติธรรม มีการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของกระทรวง ยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ด้านหลักคุณธรรม มีการบริหารงานด้วยความถูกต้อง ยึดหลักความจริง ความดีงามของสังคม หลักความโปร่งใส มีการส่งเสริมการทำงานเพื่อความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการบริหารงานด้วยรูปแบบของการจัดโครงการและกิจกรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความคุ้มค่า/ ผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจหรือสังคมตามโครงการลงทุนหรือโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.ปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยปัจจัย ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านการวางแผน และด้านงบประมาณ

๓. กระบวนการในการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านผู้บริหาร ควรส่งเสริมด้วยการอบรมความรู้ความสามารถในระดับของผู้บริหารองค์กรให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของภาวะผู้นำ มีเมตตาธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ ด้านบุคลากร

^๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ควรส่งเสริมกระบวนการในการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความทุ่มเทเสียสละ มีความสนใจในการพัฒนางานในหน้าที่ มีความเมตตา กรุณา มีเหตุผล มีระเบียบวินัย ด้านการวางแผน ควรจะต้องมีการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบคือ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล และขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้านงบประมาณ ต้องควบคุมการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน โดยต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ, การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The objectives of this research were to; 1) to study the management according to good governance of Banklang sub-district municipality, Mueang district, Lamphun province, 2) to study the factors affecting the success of management according to good governance of Banklang sub-district municipality, Mueang district, Lamphun province, and 3) to propose the process of promoting factors affecting the success of management according to good governance of Banklang sub-district municipality, Mueang district, Lamphun province. This research was conducted by using the qualitative research methodology and the data collected by using in-depth interview. The researcher interviewed 15 people with the key of informants, namely the first group was Buddhist monks who administer in Banklang Sangha sub-district, Mueang district, Lamphun province, the second group was administrators of Banklang sub-district municipality, the third group was the scholars in Banklang sub-district municipality, Mueang district, Lamphun province, and the forth group was the people in Banklang sub-district municipality, Mueang district, Lamphun province.

The findings of this research were found as follows:

1.The management according to good governance of Banklang sub-district municipality, Muang district, Lamphun province was found that the success of management according to good governance awarded local government with management. In order that Banklang sub-district municipality has management in the rule of law, compliance with laws and regulations of the Ministry, taken advantage of people. The morality has justness administration based on the fact and the good of society. The transparency has the promoting work for transparency. The participation promoted the people to participate in following, checking the result of various projects. The responsibility managed by the model of preparing project and activity. The value was proceeded the value analysis, investment return of economic or social according to the investment program or project of the local administration.

2.Factors affecting the success of management according to good governance of Banklang sub-district municipality, Muang district, Lamphun province was found that there are 4 aspects, namely administrators, personnel, planning and budget.

3. The promoting process of factors affecting the success of management according to good governance of Banklang sub-district municipality, Muang district, Lamphun province was found that the administrators should promote the ability training of organization executives who have the leadership qualification, mercy, human relations, thinker, analyst, a visionary leader, intent on duty and responsibility. The personnel should promote the process of personnel development that has kindness, reason, discipline. The planning should have the planning efficiency that compositions are the planning stage, action plan, checking plan, plan evaluation and evaluation result to improve. The budget has to control the cost-efficient and effective, including the sustainable development by considering the benefits arising from the project both economic, social and better life quality.

Keywords: Factors Affecting the Success, Management, Good Governance

บทนำ

เทศบาลเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นการปกครองโดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง ให้ราษฎรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง^๑ และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ ๖ ประการ คือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า “หลักธรรมาภิบาล” หรืออาจเรียกได้ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหลักธรรมาภิบาล ซึ่งรู้จักกันในนาม “Good Governance”

เทศบาลตำบลบ้านกลาง มีพื้นที่เป็นที่ตั้งของเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยมีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ร้านค้า ตึกแถว ห้องแถว หอพัก และปั๊มน้ำมัน จึงทำให้ตำบลบ้านกลางเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่คนในพื้นที่ตำบลบ้านกลางและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นแหล่งลงทุนที่สำคัญของนักธุรกิจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก ผลที่ตามมาคือการย้ายพื้นที่ของคนจากพื้นที่อื่นเข้ามาพักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านกลางเพิ่มมากขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้การดำเนินงานเทศบาลมีปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านอาชญากรรม การจราจร คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรเดิมและประชากรแฝง ทำให้ต้องจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเท่าเทียม และปัญหาด้านข้อจำกัดในด้านงบประมาณต่อการบริหารงานในการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในหน่วยงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จากปัญหาที่เทศบาลตำบลบ้านกลางได้ประสบในอดีตนั้น ปัจจุบันเทศบาลตำบลบ้านกลางถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อตรงโปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล ทำให้ได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอกให้ได้รับรางวัลระดับประเทศและร่วมเป็นเครือข่ายการทำงานคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อตรงโปร่งใส กับองค์กรต่างที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น จากสำนักงาน ป.ป.ช. ด้วย ดังรางวัลที่สำคัญคือรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล รางวัลองค์กรปกครองส่วน

^๑ พงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์, การบริหารงานส่วนท้องถิ่น, (มหาวิทยาลัยรามคำแหง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖), หน้า ๖๕.

^๒ ถวิลวดี บุรีกุล, “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการยกระดับการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น People s Audit, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๗), หน้า ๒.

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริต จากสำนักงาน ป.ป.ช. ๔ ปี ต่อเนื่องกัน และรางวัลพระปกเกล้า ๒ ปี ติดต่อกัน ที่เป็นความภาคภูมิใจของเทศบาลตำบลบ้านกลาง และของประชาชนตำบลบ้านกลาง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” ตามหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่เทศบาลตำบลบ้านกลางนั้นเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม มีปัญหามากมายหลายด้านทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เมื่อมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ทำให้มีมาตรฐานในการบริหารงานในการจัดสรรทรัพยากรในเขตเทศบาล อันนำมาซึ่งความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
๓. เพื่อเสนอกระบวนการในการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในด้านเนื้อหาและเอกสารตามลำดับ ดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล
๒. ศึกษาจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ หนังสือ บทความ บทวิจารณ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความทางวิชาการ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานหลักธรรมาภิบาล
๓. ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๑๕ ท่าน

ผลการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ช่วงปี พุทธศักราช ๒๕๔๘-๒๕๕๖ พบว่า ประสบผลสำเร็จในการบริหารงาน ทั้งนี้ เนื่องจากเทศบาลตำบลบ้านกลาง มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร โดยมุ่งเน้นที่จะบริหารจัดการองค์กรด้วยความโปร่งใสโดยใช้หลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล และสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารบ้านเมืองตามหลักธรรมาภิบาล จากแนวทางการบริหารงานดังกล่าว ทำให้เทศบาลตำบลบ้านกลาง ประสบความสำเร็จจนได้รับรางวัล อาทิ รางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปี ๒๕๔๘, ๒๕๔๙, ๒๕๕๐, ๒๕๕๒ รางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๕๒, ๒๕๕๓, ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๖ จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ เทศบาลยังได้รับรางวัลกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๓ รางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี ๒๕๕๓, ๒๕๕๔ จากสถาบันพระปกเกล้า สำหรับการดำเนินงานด้านนวัตกรรมที่โดดเด่นจนนำไปสู่การได้รับรางวัลต่างๆ ได้แก่ นวัตกรรมทางการศึกษา “การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกลางวิทยานุกุล โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” นวัตกรรมด้าน

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สุขภาพชุมชนดีเด่น “โครงการคัดกรองโรคเบาหวาน ความดันโลหิต โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ “โครงการเทศบาลใสสะอาด คิดดี ทำดีมีคุณธรรม เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

๒) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ช่วงปี พุทธศักราช ๒๕๕๗-๒๕๕๘ พบว่า เทศบาลตำบลบ้านกลางยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตำบลบ้านกลางอย่างไม่หยุดยั้ง มีรายละเอียดดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวง ยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง และบริการประชาชนโดยเท่าเทียม เป็นธรรม และรวดเร็ว แม้ว่ากฎหมายบางส่วนอาจไม่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เทศบาลตำบลบ้านกลางจึงได้ยืดหยุ่นในสิ่งที่ยืดหยุ่นได้ และเทศบาลตำบลบ้านกลางได้มีการประชาสัมพันธ์ระเบียบและกฎหมายต่างๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ รับทราบ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้ศึกษา หาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง

ด้านคุณธรรม เทศบาลตำบลบ้านกลางมีการบริหารตามหลักคุณธรรม คือบริหารงานด้วยความถูกต้อง ยึดหลักความจริง ความดีงามของสังคม ผู้กระทำความผิดตักเตือนให้ผิด ผู้กระทำความดีให้รางวัลตอบแทน ยึดหลักการ ทำงานเหมือนหลักธรรมในพระพุทธศาสนา คือมีคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน คนในองค์กรต้องมีความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีและสำนึก ในความดีงามที่จะทำงาน โดยถูกต้องและสุจริต

หลักความโปร่งใส เทศบาลตำบลบ้านกลาง มีการส่งเสริมการทำงานเพื่อความโปร่งใส จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ กิจกรรม ได้แก่ (๑) จัดให้มีการส่งเสริมการรับข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน (๒) กิจกรรมการร้องทุกข์ร้องเรียน (๓) กิจกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง (๔) กิจกรรมด้านการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง (๕) กิจกรรมด้านการควบคุมงาน และการตรวจรับงานจ้างหรืองานก่อสร้าง (๖) กิจกรรมด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น (๗) กิจกรรมการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการภาษีอากรและค่าธรรมเนียม (๘) กิจกรรมดำเนินการของสภาเทศบาลตำบลบ้านกลาง (๙) กิจกรรมวันรณรงค์ความซื่อตรงของสังคมไทย (๑๐) กิจกรรมโตไปไม่โกง และ (๑๑) ส่งเสริมและยกย่องคนดี (คนดีศรีบ้านกลาง) จากกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาลตำบลบ้านกลางได้ดำเนินการนั้น ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อการวางแผน พัฒนาเทศบาล

ด้านหลักการมีส่วนร่วม เทศบาลตำบลบ้านกลาง ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยการจัดประชุมเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นจากการติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการนำไปสู่การปรับปรุงการทำงานของเทศบาล โดยมีการแต่งตั้งประชาชนเป็นคณะกรรมการตรวจสอบผลการกิจ และเทศบาลตำบลบ้านกลางมีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดบริการเทศบาลตำบลบ้านกลาง

ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ เทศบาลตำบลบ้านกลาง มีการบริหารงานด้วยรูปแบบของการจัดโครงการและ กิจกรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจและใช้บริการได้อย่างครอบคลุม และเทศบาลได้เอาใจใส่ต่อปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชน ให้ความช่วยเหลือตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละส่วนงาน ซึ่งเป็นการรับผิดชอบต่อ การกระทำของตน ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนของงาน หรือองค์กรต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด เพื่อบรรลุผลของงานและองค์กร

ด้านหลักความคุ้มค่า เทศบาลตำบลบ้านกลาง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความคุ้มค่า/ ผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ หรือสังคมตามโครงการลงทุนหรือโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสำรวจความคิดเห็นของ ประชาชน โดยประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการต่างๆ เหล่านี้ ทั้งนี้ ยังมีการประเมินความคุ้มค่าจากการ จัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย ขณะเดียวกัน เทศบาลตำบลบ้านกลางได้จัดทำระบบควบคุมการ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ใช้งานของวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่สำคัญหรือมีมูลค่าสูง มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่างๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนจะได้รับ รวมถึงการลดการใช้ทรัพยากรในหน่วยงานอย่างประหยัด

ปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือ จังหวัดลำพูน

๑) ด้านผู้บริหาร เทศบาลตำบลบ้านกลาง มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำ มีการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า มีความตั้งใจในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค สามารถนำพาองค์กรไปสู่ภารกิจ ไปสู่แผนและปฏิบัติตามแผนได้ มีการติดตามงาน ดูแลเอาใจใส่บุคลากรและประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงและเสมอภาค มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ มีความโปร่งใส เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดปฏิบัติตามหลักของกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๒) ด้านบุคลากร เทศบาลตำบลบ้านกลาง มีผู้บริหารที่ดี มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล มีการจัดองค์กรที่ดี จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน มีการใช้ระเบียบวินัยข้อบังคับตามกฎหมาย มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพื่อสนองตอบต่อการให้บริการประชาชน ขณะเดียวกัน บุคลากรของเทศบาลตำบลบ้านกลาง จัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีความเสียสละ อุทิศตนให้กับงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เป็นผู้ที่สามารถทำงานเป็นทีมได้ดี และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดอันจะเกิดแก่ประชาชน

๓) ด้านการวางแผน ภายใต้การบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านกลาง มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน และมีการปฏิบัติตามแผนนั้นอย่างเคร่งครัด มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน มีการประเมินผล และแก้ไขปรับปรุง พัฒนาแผนต่างๆ อย่างไม่หยุดนิ่ง จนกว่าแผนนั้นจะเกิดผลสัมฤทธิ์ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ทั้งด้านการงบประมาณ ด้านการจัดโครงการ เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบความโปร่งใสของการใช้งบประมาณ และด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ

๔) ด้านงบประมาณ เทศบาลตำบลบ้านกลาง มีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ มีการพิจารณาถึงความจำเป็น ความสำคัญของการดำเนินโครงการต่างๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วน พิจารณาดำเนินโครงการที่ก่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ขณะเดียวกัน ได้ส่งเสริมให้บุคลากรภายในหน่วยงานได้ลดการใช้ทรัพยากร

กระบวนการในการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือ จังหวัดลำพูน

๑) ด้านผู้บริหาร พบว่า ควรส่งเสริมด้วยการอบรมความรู้ความสามารถในระดับของผู้บริหารองค์กร ให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ (๑) ภาวะผู้นำ (๒) มีเมตตาธรรม (๓) ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (๔) เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ (๕) มีวิสัยทัศน์ (๖) มีความมุ่งมั่น ขยัน อดทน (๗) มีความรับผิดชอบสูง ดังนั้น ควรส่งเสริมด้านการอบรมอย่างครอบคลุมทุกด้านเพื่อให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี

๒) ด้านบุคลากร การปฏิบัติงานของบุคลากร ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม คือ เป็นผู้ที่ยึดดำรงตนให้ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบ มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์ พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยโปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะดวก รวดเร็ว มีอัธยาศัยไมตรีโดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรต้องส่งเสริมกระบวนการในการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามประสงค์

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ด้านการวางแผน การวางแผนจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อนำไปสู่การจํากัดการ (Organizing) การจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน (Staffing) การอํานวยการ (Directing) การประสานงาน (Co-coordinating) การรายงานผลการปฏิบัติงาน (Reporting) และการจัดสรรเงินงบประมาณ (Budgeting) การวางแผน จึงเป็นการคิดหาทางเลือกล่วงหน้าที่ดีที่สุด ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด ให้ได้ผลคุ้มค่าที่สุด โดยการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างมีระบบแบบแผน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

๔) ด้านงบประมาณ ต้องคำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น

บทสรุป

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน” ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารงานซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการวางแผนและปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ต้องมีการบริหารจัดการภายใต้กรอบของหลักธรรมาภิบาล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

นโยบายของภาครัฐควรหนุนส่งเสริมองค์ความรู้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้บริหาร และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาล

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะหลักธรรมาภิบาล ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับหลักธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก.ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ

ถวิลวดี บุรีกุล. “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการยกระดับการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น People s Audit. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๗.

รศ.พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์. การบริหารงานส่วนท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยรามคำแหง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖.